

III
12 953 - 7761
26-03-2024
JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SRBIJE
POSREDOVANJE U PROMETU NEPOKRETNOSTI I POSREDOVANJE U PROMETU POSREDOVANJE U PROMETU POSREDOVANJE U PROMETU

JP „PUTEVI SRBIJE“, BEOGRAD

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

ZA 2023. GODINU

1. OPŠTE INFORMACIJE

Javno preduzeće "Putevi Srbije" osnovano je na osnovu Zakona o javnim putevima ("Sl. glasnik RS" br. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 i 104/13) i Odluke Vlade Republike Srbije o osnivanju JP "Putevi Srbije" ("Sl. glasnik RS" br. 115/05), kao javno preduzeće u državnoj svojini. Preduzeće je registrovano kod Agencije za privredne registre pod brojem 108625/2006 dana 23.02.2006. godine.

Preduzeće je počelo sa radom 23.02.2006. godine. Danom početka sa radom Preduzeće je, u skladu sa članom 101, st. 3. Zakona o javnim putevima, preuzelo prava, obaveze i zaposlene iz Republičke direkcije za puteve Srbije koja je prestala sa radom 22.02.2006. godine.

Osnovna delatnost Preduzeća definisana je Statutom i čini je korišćenje državnih puteva, zaštita, organizovanje i obavljanje stručnih poslova na izgradnji, rekonstrukciji, održavanju i zaštiti državnog puta; ustupanje radova na održavanju državnog puta, organizovanje stručnog nadzora, planiranje izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite državnog puta; označavanje i vođenje evidencije o državnim putevima; upravljanje saobraćajem i organizovanje brojanja vozila na državnom putu.

Društvo je saglasno kriterijumima iz Zakona o računovodstvu razvrstano u velika pravna lica.

Matični broj preduzeća 20132248, šifra delatnosti 4211, PIB 104260456.

Sedište preduzeća se nalazi u Beogradu, Bul. Kralja Aleksandra 282.

Prosečan broj zaposlenih u 2023. godini je bio 2.190 (u 2022. godini 2.085).

Rešenjem Vlade Republike Srbije br. 119-9018/2007-1 od 27.12.2007. godine za generalnog direktora JP "Putevi Srbije" a rešenjem br. 119-10188/2013-1 od 28.11.2013. godine (Sl. Gl. RS 105/13) za vršioca dužnosti direktora imenovan je Zoran Drobnjak, dipl.inž.građevine.

Rešenjem Vlade Republike Srbije (Sl.glasnik RS br. 88/17,144/20) imenovan je Nadzorni odbor JP "Putevi Srbije" čiji je predsednik Miloš Adamović, diplomirani ekonomista.

2. OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", objavljen u "Sl. glasnik RS", br. 73/2019 i 44/2021), kao i u skladu sa ostalom primenljivom podzakonskom regulativom. Društvo, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prezentaciju finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje međunarodnih računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo Ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Na osnovu člana 3. st. 1. i 2. Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br. 73/2019 - dalje: Zakon), Ministar finansija je doneo Rešenje o utvrđivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (MSFI) ("Sl. glasnik RS", br. 123/2020 - dalje: Rešenje). Rešenje je objavljeno 13. oktobra 2020. godine, a stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Sl. glasniku RS", odnosno 21. oktobra 2020. godine.

U skladu sa Rešenjem, osnovni tekstovi Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (dalje: MRS/MSFI) primenjuju se počev od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2021. godine, dok je ranija primena na finansijske izveštaje koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2020. godine moguća uz obelodanjivanje odgovarajućih informacija u Napomenama uz finansijske izveštaje.

Prethodno Rešenje o utvrđivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (MSFI) ("Sl. glasnik RS", br. 92/2019 - dalje: prethodno rešenje) Ministra finansija broj 401-00-4980/2019-16 od 21. novembra 2019. godine stavlja se van snage, osim u slučaju primene tog rešenja prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja na dan 31. decembra 2020. godine.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS br. 89/2020). S obzirom na napred navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MSFI kao i to da je Zakonom o računovodstvu dinar utvrđen kao zvanična valuta izveštavanja, računovodstveni propisi Republike Srbije mogu odstupati od zahteva MSFI što može imati uticaj na realnost i objektivnost priloženih finansijskih izveštaja. Shodno tome, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u prethodnim periodima i tekućem periodu na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda, obelodanjeni su u napomeni 2.2. Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni obelodanjeni su u napomeni 2.3. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu u primeni, obelodanjeni su u napomeni 2.4.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu.

U skladu sa Zakonom, finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u prethodnim periodima i tekućem periodu na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda

- Izmene MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Izmene kojima se poboljšavaju obelodanjivanja fer vrednost i rizika likvidnosti (revidiran marta 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2009. godine);
- Izmene MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Dodatni izuzeci za lica koja prvi put primenjuju MSFI. Izmene se odnose na sredstva u industriji nafte i gasa i utvrđivanje da li ugovori sadrže lizing (revidiran jula 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine);
- Izmene različitih standarda i tumačenja rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 16. aprila 2009. godine (MSFI 5, MSFI 8, MRS 1, MRS 7, MRS 17, MRS 36, MRS 39, IFRIC 16) prvenstveno sa namerom otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija u tekstu (izmene standarda stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine, a izmena IFRIC na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- Izmene MRS 38 „Nematerijalna imovina“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- Izmene MSFI 2 „Plaćanja akcijama“: Izmene kao rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (revidiran u aprilu 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine) i izmene koje se odnose na transakcije plaćanja akcijama grupe zasnovane na gotovini (revidiran juna 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine);

- Izmene IFRIC 9 „Ponovna procena ugrađenih derivata“ stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine i MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje“ – Ugrađeni derivati (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 30. juna 2009. godine);
- IFRIC 18 „Prenosi sredstava od kupaca“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- „Sveobuhvatni okvir za finansijsko izveštavanje 2010. godine“ što predstavlja izmenu „Okvira za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja“ (važi za prenos sredstava sa kupaca primljenih na dan ili posle septembra 2010. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Ograničeno izuzeće od uporednih obelodanjivanja propisanih u okviru MSFI 7 kod lica koja prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine);
- Dopune MRS 24 „Obelodanjivanja povezanih strana“ – Pojednostavljeni zahtevi za obelodanjivanjem kod lica pod (značajnom) kontrolom ili uticajem vlade i pojašnjenje definicije povezanog lica (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ – Računovodstveno obuhvatanje prečeg prava na nove akcije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. februara 2010. godine);
- Dopune različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI (2010)“ rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 6. maja 2010. godine (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34, IFRIC 13) prvenstveno sa namerom otklanjanja neslaganja i pojašnjenja formulacija u tekstu (većina dopuna biće na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune IFRIC 14 „MRS 19 – Ograničenje sredstava definisanih primanja, zahtevi za minimalnim finansiranjem i njihova interakcija“ Avansna uplata minimalnih sredstava potrebnih za finansiranje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- IFRIC 19 „Poništavanje finansijskih obaveza sa instrumentima kapitala“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Velika hiperinflacija i uklanjanje fiksnih datuma za lica koja prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2011. godine);
- Dopune MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Prenos finansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune MRS 12 „Porezi na dobitak“ – Odloženi porez: povraćaj sredstava koja su služila za obračun poreza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2012. godine);
- MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim pravnim licima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 10, MSFI 11 i MSFI 12 „Konsolidovani finansijski izveštaji, Zajednički aranžmani i Obelodanjivanja učešća u drugim pravnim licima: Uputstvo o prelaznoj primeni“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);

- MRS 27 (revidiran 2011. godine) „Pojedinačni finansijski izveštaji“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MRS 28 (revidiran 2011. godine) „Ulaganja u pridružena pravna lica i zajedničke investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 13 „Merenje fer vrednosti“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja” – Državni krediti po kamatnoj stopi nižoj od tržišne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Netiranje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – Prezentacija stavki ostalog ukupnog rezultata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2012. godine).
- Dopune MRS 19 „Naknade zaposlenima” – Poboljšanja računovodstvenog obuhvatanja naknada po prestanku radnog odnosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Godišnja poboljšanja za period od 2009. do 2011. godine izdata u maju 2012. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ – Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ – Izuzeće zavisnih lica iz konsolidacije prema MSFI 10 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Dopune MRS 36 – „Umanjenje vrednosti imovine“ Obelodanjivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih” – Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani” – Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 38 „Nematerijalna imovina” - Tumačenje prihvaćenih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 41 „Poljoprivreda” - Poljoprivreda – industrijske biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji” – Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji”, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja” – Inicijativa za obelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune i izmene različitih standarda „Poboljšanja MSFI” (za period od 2012. do 2014. godine), koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Izmene i dopune MRS 7 „Izveštaj o novčanim tokovima” – zahtev za obelodanjivanjima koja korisnicima izveštaja omogućavaju procenu promena obaveza koje proizilaze iz aktivnosti finansiranja (na snazi od 1. januara 2017. godine).
- Pojašnjenja vezana za MRS 12 „Porez na dobit” koja imaju za cilj smanjenje raznolikosti u praksi kada su u pitanju odložena poreska sredstva koja proizilaze iz nerealizovanih gubitaka (na snazi od 1. januara 2017. godine).
- Izmene IFRS 12 – Obelodanjivanja u učešćima u drugim entitetima (na snazi od 1. januara 2017. godine).
- MSFI 3 „Poslovne kombinacije” – dopuna koja se odnosi na pojašnjenja kada jedna strana stiče kontrolu u prethodnom zajedničkom poduhvatu. Promena stupa na snagu za poslovne kombinacije čiji je datum kupovine na dan ili nakon prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon toga. Može biti u suprotnosti sa izmenama MSFI 11.
- IFRIC 23 – Tumačenje vezano za MRS 12. Tumačenje stupa na snagu na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, ali je dozvoljena ranija primena.
- Pojašnjenja vezana za MSFI 11. koja se odnose na transakcije u kojima entitet dobija zajedničku kontrolu na ili nakon početka prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon tog datuma. Ovo može biti u suprotnosti sa MSFI 3.
- Godišnja poboljšanja za period od 2014. do 2016. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 1, MRS 28) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- Dopune MSFI 2 „Plaćanja akcijama” – pojašnjenja kako evidentirati određene vrste transakcija plaćanja akcijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- Dopune MSFI 4 „Ugovori o osiguranju” – izmene povezane sa implementacijom MSFI 9 ‘Finansijski instrumenti’ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- Dopune MRS 40 „Investicione nekretnine” – pojašnjenje principa klasifikacije investicionih nekretnina (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- Dopune IFRS 9 „Finansijski instrumenti” – definisanje uslova za odmeravanje finansijskih sredstava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).
- Dopune MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” – pojašnjenja o evidentiranju dugoročnih ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).

- Godišnja poboljšanja za period od 2015. do 2017. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12, IAS 23) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).
- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih” – definisanje načina obračuna planova definisanih primanja zaposlenih kada u toku izveštajnog perioda dođe do izmene, ograničenja ili poravnjanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).
- MSFI 14 „Računi regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja” - na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.
- IFRIC 20 „Troškovi uklanjanja otkrivke u proizvodnoj fazi površinskog kopa“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- IFRIC 21 „Dažbine“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- IFRIC 22 – Ovo tumačenje se odnosi na devizne transakcije kada entitet priznaje nemonetarno sredstvo ili nemonetarnu obavezu po osnovu plaćanja ili primanja avansa, pre nego što entitet prizna odnosno sredstvo, trošak ili prihod, posle čega se to nemonetarno sredstvo ili obaveza ponovno priznaje. Tumačenje je stupilo na snagu na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, ali je dozvoljena ranija primena.
- MSFI 9 „Finansijski instrumenti” i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje”, u vezi sa klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. Standard eliminiše postojeće kategorije iz MRS 39 - sredstva koja se drže do dospeća, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, uz dozvoljenu raniju primenu (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2020. godine).

U skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva će se klasifikovati u jednu od dve navedene kategorije prilikom početnog priznavanja: finansijska sredstva vrednovana po amortizovanom trošku ili finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti. Finansijsko sredstvo će se priznavati po amortizovanom trošku ako sledeća dva kriterijuma budu zadovoljena: sredstva se odnose na poslovni model čiji je cilj da se naplaćuju ugovoreni novčani tokovi i ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavicu. Sva ostala sredstva će se vrednovati po fer vrednosti. Dobici i gubici po osnovu vrednovanja finansijskih sredstava po fer vrednosti će se priznavati u bilansu uspeha, izuzev za ulaganja u instrumente kapitala sa kojima se ne trguje, gde MSFI 9 dopušta, pri inicijalnom priznavanju, kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti priznaju u okviru ostalih dobitaka i gubitaka u izveštaju o ukupnom rezultatu. Iznos koji tako bude priznat u okviru izveštaja o ukupnom rezultatu neće moći kasnije da se prizna u bilansu uspeha.

- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima”, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi”, MRS 11 „Ugovori o izgradnji”, IFRIC 13 „Programi lojalnosti klijenata”, IFRIC 15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina” i IFRIC 18 „Prenosi sredstava od kupaca” i SIC – 31 „Prihodi – transakcije razmene koje uključuju usluge oglašavanja”. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, uz dozvoljenu raniju primenu (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2020. godine).
- MSFI 16 „Lizing”, koji definiše način priznavanja, merenja, prezentaciju i obelodanjivanje lizinga. MSFI 16 zamenjuje Međunarodni računovodstveni standard - MRS 17 „Lizing”, Tumačenje – IFRIC 4 „Određivanje da li ugovor sadrži elemente lizinga”, Tumačenje – SIC 15 „Operativni lizing – podsticaji”, Tumačenje – SIC 27 „Procene suštine transakcija koje uključuju pravni oblik lizinga”. Prva primena MSFI 16 je počev od finansijskih izveštaja za 2021. godinu, dok je ranija primena dozvoljena uz uslov primene i MSFI 15.

2.3. Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, a sledeća tumačenja bila su objavljena od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, ali nisu zvanično usvojena u Republici Srbiji:

- Dopune MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ – dopuna koja se odnosi na pojašnjenja da li transakcija treba da bude obuhvaćena kao poslovna kombinacija ili sticanje imovine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine).
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i MRS 8 „Promene računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ – dopune preciziraju definiciju materijalnosti u MRS 1, pojašnjavaju definiciju materijalnosti i njenu primenu, poboljšavanjem formulacije i usklađivanjem definicije u MSFI i drugim publikacijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine).
- Revidirani Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje- revidiranim Konceptualnim okvirom utvrđuje se: cilj finansijskog izveštavanja opšte namene, kvalitativne karakteristike korisnih finansijskih informacija, opis izveštajnog entiteta i ograničenja, definicije sredstava, obaveza, kapitala, prihoda i rashoda i dodatne smernice, kriterijumi za priznavanje sredstva i obaveze u finansijskim izveštajima i smernice za prestanak priznavanja, koncepti i smernice za prezentaciju i obelodanjivanje, koncept održanja kapitala (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2020. godine).
- Dopune MSFI 7, MSFI 9 i MRS 39- dopuna se odnosi na modifikaciju nekih specifičnih zahteva računovodstva hedžinga kako bi se obezbedilo oslobađanje od potencijalnih efekata neizvesnosti izazvanih benčmark reformom kamatne stope (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2020. godine).
- Reforma referentne kamatne stope – faza 2- (MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7) standard dopunjuje navedene standarde kako bi pomogao subjektima da korisnicima finansijskih izveštaja pruže korisne informacije o efektima reforme referentne vrednosti kamatnih stopa na finansijske izveštaje tih entiteta (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine).
- Dopune MSFI 16 „Zakup“ – COVID 19 ustupci- dopuna omogućava praktično izuzeće zakupcima da ne procenjuju da li su ustupci koji se javljaju kao direktna posledica COVID 19 i koji ispunjavaju definisane uslove modifikacije lizinga već da iste ne tretiraju kao modifikaciju lizinga (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. aprila 2021. godine).
- Dopune MSFI 4, MSFI 7, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 39- dopuna treba da obezbedi pomoć entitetima kako bi korisnicima finansijskih izveštaja pružili korisne informacije o efektima benčmark reforme kamatne stope na njihove finansijske izveštaje (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2021. godine).
- Dopune MRS 37 „– troškovi ispunjenja ugovora- MRS 37 je izmenjen da bi se precizirali troškovi za ispunjenje ugovora koje organizacija uključuje prilikom procene da li će ugovor stvarati gubitke uključuje i inkrementalne troškove i alokaciju opštih troškova u vezi sa tim ugovorom (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2022. godine).
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“- dopuna zahteva da entitet prihode od prodaje stavki proizvedenih tokom pripreme nekretnine, postrojenja i opreme za nameravanu upotrebu i povezane troškove prizna kao prihod ili rashod, umesto da po osnovu primljenih iznosa umanji nabavnu vrednost osnovnog sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2022. godine).
- Dopune MSFI 3 „Poslovne kombinacije“- dopuna se odnosi na usklađivanje sa revidiranim Konceptualnim okvirom za finansijsko izveštavanje bez izmena računovodstvenih zahteva za poslovne kombinacije (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2022. godine).
- Godišnja poboljšanja za period od 2018. do 2020. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41) (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine).

- MSFI 17 – zamenjuje MSFI 4 - MSFI 17 definiše principe za priznavanje, merenje, prezentaciju i obelodanjivanje ugovora o osiguranju. Takođe zahteva da se slični principi primenjuju na ugovore o reosiguranju i ugovore o ulaganjima sa izdatim karakteristikama diskrecionog učešća. Cilj je da se osigura da subjekti daju relevantne informacije na način koji verno predstavlja te ugovore. Ove informacije daju osnovu korisnicima finansijskih izveštaja da procene efekat koji ugovori o osiguranju imaju na finansijski položaj i rezultat organizacije (primena na finansijske izveštaje koji počinju nakon 1. januara 2023. godine).

- MSFI 17 – Početna primena MSFI 17 i MSFI 9 – Uporedne informacije- Ovaj amandman ažurira MSFI 17 i relevantan je kada društvo usvoji MSFI 17 i MSFI 9 po prvi put na isti datum. Dodaje opciju tranzicije koja se naziva „preklapanje klasifikacije“ koja se odnosi na uporedne informacije o finansijskim sredstvima. Ovo je relevantno kada je društvo odlučilo da ne preračuna uporedne informacije za prelazak na MSFI 9. Primena ove opcije prelaska omogućava društvu da predstavi uporedne informacije o takvim finansijskim sredstvima kao da su primenjeni zahtevi za klasifikaciju i merenje MSFI 9. Ovo omogućava osiguravačima da smanje potencijalno značajne računovodstvene neusklađenosti između finansijske imovine i obaveza iz ugovora o osiguranju u uporednom periodu- primena na finansijske izveštaje koji počinju nakon 1. januara 2023. godine.

- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“- Obelodanjivanje računovodstvenih politika. Ovim amandmanom se unose manje izmene u referencama na računovodstvene politike, tako da bi one trebale da budu materijalne računovodstvene politike, umesto značajne računovodstvene politike i dalje pojašnjava šta je računovodstvena procena u sledećim slučajevima: MSFI 7, da pojasni da se očekuje da će informacije o osnovama merenja za finansijske instrumente biti materijalne za finansijske izveštaje entiteta; MRS 1, da zahteva od entiteta da obelodane svoje materijalne informacije o računovodstvenim politikama, a ne značajne računovodstvene politike; MRS 34, da identifikuje materijalne informacije o računovodstvenoj politici kao komponentu kompletnog skupa finansijskih izveštaja, a ne kao značajne računovodstvene politike; Izjava o praksi 2, da pruži smernice o tome kako primeniti koncept materijalnosti na obelodanjivanja računovodstvenih politika (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2023. godine).

- Dopune MRS 8 definicija računovodstvenih procena- izmena MRS 8 u cilju pojašnjenja da su računovodstvene procene novčani iznosi u finansijskim izveštajima koji su podložni nesigurnosti odmeravanja i takođe pojašnjava kako entiteti treba da razlikuju promene u računovodstvenim politikama i promene računovodstvenih procena. Ovaj amandman će se primenjivati prospektivno (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2023 godine);

- Dopune MRS 12- Odloženi porez koji se odnosi na sredstva i obaveze po osnovu jedne transakcije - ovaj standard menja MRS 12 kako bi se pojasnilo računovodstvo odloženog poreza na transakcije koje u vreme transakcije dovode do jednakih oporezivih i odbitnih privremenih razlika) (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2023 godine).

Dopune MRS 12- Međunarodna poreska reforma – Pillar Two Model Rules- Izmene obezbeđuju privremeno izuzeće od zahteva za priznavanjem odloženih poreskih sredstava i obaveza koje proističu iz Pillar TWO poreza na dobit, i umesto toga zahtevaju ciljana obelodanjivanja za subjekte na koje utiče. (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2023 godine).

2.4. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“- Klasifikacija obaveza kao kratkoročnih i dugoročnih- dopuna treba da razjasni zahteve za prezentacijom obaveza kao kratkoročnih i dugoročnih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2024. godine).

- Dopuna MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja“- Dugoročne obaveze sa klauzulom - dopunom se menja MRS 1 kako bi se pojasnila prezentacija obaveza u Izveštaju o finansijskom položaju kao kratkoročnih i dugoročnih. Prema ovim izmenama, ugovorne klauzule koje treba ispuniti nakon datuma izveštavanja ne utiču na klasifikaciju duga kao kratkoročnog ili dugoročnog. Umesto toga, amandmani zahtevaju od entiteta da obelodani informacije o ovim klauzulama u Napomenama uz finansijske izveštaje. Amandman može biti prevremeno usvojen i u slučaju prevremenog usvajanja, dopune koje se odnose na *Klasifikaciju obaveza kao kratkoročnih i dugoročnih*, mora biti usvojena na raniji datum ili na datum ove izmene.

- Dopune MSFI 16 „Lizing“- Lizing obaveza u Sale and Leaseback transakcijama- ovim amandmanom se ažurira MSFI 16 kako bi se razjasnilo da se zahtevi za imovinu sa pravom korišćenja i lizing obaveze u MSFI 16 primenjuju na sale-and-lease back transakcije nakon početnog priznavanja. Takođe pojašnjava da će „plaćanja zakupnine“ biti određena na takav način da prodavac-zakupac ne priznaje dobitak ili gubitak koji se odnosi na imovinu sa pravom korišćenja koju zadržava prodavac-zakupac. Ovaj amandman se primenjuje retrospektivno (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2024 godine);
- Dopune MRS 7 i MSFI 7- Aranžmani za finansiranje dobavljača- Ove izmene MRS 7 i MSFI 7 zahtevaju od entiteta da obezbede dodatna obelodanjivanja o njihovom korišćenju finansijskih aranžmana dobavljača i obezbede da korisnici imaju informacije koje će im omogućiti da procene: a) kako aranžman finansiranja dobavljača utiče na tokove gotovine i obaveze entiteta i b) uticaj koji aranžmani finansiranja dobavljača imaju na rizik likvidnosti. Obelodanjivanja MRS 7 nisu obavezna za uporedni period (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2024 godine);
- Dopune MRS 21- Nemogućnost utvrđivanja kursa- Ovaj amandman ažurira MRS 21 da zahteva od entiteta da primenjuju konzistentan pristup u proceni da li je valuta zamenljiva i kako da procene devizni kurs ako nije. Potrebna su i dodatna obelodanjivanja o tome kako se procenjuje devizni kurs. Postoje i posledične izmene MSFI 1. Uporedni period nije preračunat za ovaj amandman (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2025 godine);
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“- dopuna pojašnjava računovodstveni tretman prodaje ili uloga imovine između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (odloženo dok IASB ne kompletira istraživanje na equity metodi).

Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija u obrascima je propisana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 89/2020).

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 89/2020 - u daljem tekstu: Pravilnik o kontnom okviru).

Prema Zakonu o računovodstvu, finansijski izveštaji obuhvataju: bilans stanja, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o tokovima gotovine, izveštaj o promenama na kapitalu i napomene uz finansijske izveštaje.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3, koje su zasnovane na važećim računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srbije.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja primenjivan je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama JP „Putevi Srbije“ broj 953-2887/2015-6 od 13.02.2015. godine.

3.1. Pravila procenjivanja – osnovne pretpostavke

Finansijski izveštaji su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti.

Finansijski izveštaji sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (osim Izveštaja o novčanim tokovima) pružaju informacije ne samo o poslovnim promenama iz prethodnog perioda, koje uključuju isplatu i prijem gotovine, već takođe i o obavezama za isplatu gotovine u budućem periodu i o resursima koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem periodu.

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Preduzeće da posluje na neograničeni vremenski period i da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa MRS i MSFI i računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekte na iznose iskazane u finansijskim izveštajima i napomenama uz finansijske izveštaje.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan bilansa stanja.

3.2. Priznavanje elemenata finansijskih izveštaja

Sredstvo se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi priticati u Preduzeće i kada sredstvo ima nabavnu vrednost ili cenu koštanja ili vrednost koja može da se pouzdano izmeri.

Obaveza se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi proisteći iz podmirenja sadašnjih obaveza i kada se iznos obaveze koja će se podmiriti može pouzdano da izmeri.

Prihod se priznaje u bilansu uspeha kada je povećanje budućih ekonomskih koristi povezano sa povećanjem sredstava ili smanjenjem obaveza koje mogu da se pouzdano izmere, odnosno da priznavanje prihoda nastaje istovremeno sa priznavanjem povećanja sredstava ili smanjenja obaveza.

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri, odnosno da priznavanje rashoda nastaje istovremeno sa priznavanjem porasta obaveza ili smanjenjem sredstava.

3.3. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva odmeravaju se korišćenjem valute primarnog ekonomskog okruženja u kome Društvo posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazuju se u hiljadama RSD, koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Društva.

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan bilansa stanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog srednjeg deviznog kursa Narodne banke Srbije važećim na taj dan. Poslovne promene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećim na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine evidentiraju se u bilansu uspeha, kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Pozitivni i negativni efekti ugovorenih deviznih klauzula u vezi potraživanja i obaveza, nastali primenom ugovorenog kursa, takođe se iskazuju kao deo finansijskih prihoda, odnosno finansijskih rashoda.

Izvršen je preračun novčanih sredstava, potraživanja i obaveza u stranim sredstvima plaćanja u njihovu dinarsku protivvrednost po zvaničnom srednjem kursu NBS važećem na dan bilansa stanja (117,1737 din.=1 Eur). Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po tom osnovu su iskazane kao prihod ili rashod perioda.

3.4. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine finansijski izveštaji Društva za 2022. godinu, koji su bili predmet revizije. Napominjemo da Društvo tokom 2023. godine nije ustanovilo materijalno značajne greške ranijih godina i shodno tome nije vršilo korekciju podataka za 2022. godinu, odnosno nije došlo do promene uporednih podataka.

3.5. Poslovni prihodi

Prihodi od prodaje su iskazani u iznosu fakturisane realizacije, tj. izvršene prodaje do kraja obračunskog perioda, pod uslovom da je sa tim danom nastao dužničko - poverilački odnos i da je ispostavljena faktura. Prihod se meri po poštenoj vrednosti primljene nadoknade ili potraživanja, uzimajući u obzir iznos svih trgovačkih popusta i količinskih rabata koje Društvo odobri. Razlika između poštene vrednosti i nominalnog iznosa naknade priznaje se kao prihod od kamate.

Prihod od prodaje se priznaje kada su zadovoljeni svi uslovi:

/a/ Društvo je prenelo na kupca sve značajne rizike i koristi od vlasništva;

/b/ rukovodstvo Društva ne zadržava niti upliv na upravljanje u meri koja se obično povezuje sa vlasništvom, niti kontrolu nad prodatim proizvodima i robom;

/c/ kada je moguće da se iznos prihoda pouzdano izmeri;

/d/ kada je verovatno da će poslovna promena biti praćena prilivom ekonomske koristi u Društvo i

/e/ kad se troškovi koji su nastali ili će nastati u vezi sa poslovnom promenom mogu pouzdano izmeriti.

Finansiranje delatnosti Preduzeća ostvaruje se iz javnih prihoda ustupljenih na osnovu člana 16 i 17 Zakona o putevima ("Sl.glasnik RS" br. 101/2005, 123/2007, 101/2011, 93/2012, 104/2013), iz subvencija odobrenih Budžetom Republike Srbije, i drugih bespovratnih sredstava odobrenih za finansiranje osnovne delatnosti Preduzeća.

3.6. Poslovni rashodi

Ukupne poslovne rashode čine: troškovi održavanja državnih puteva, troškovi materijala; troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi; troškovi amortizacije i rezervisanja; troškovi proizvodnih usluga i nematerijalni troškovi.

Osnovni elementi i načela priznavanja rashoda su:

/a/ rashodi se priznaju, odnosno evidentiraju i iskazuju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri;

/b/ rashodi se priznaju na osnovu neposredne povezanosti rashoda sa prihodima (načelo uzročnosti);

/c/ kada se očekuje da će ekonomske koristi priticati tokom nekoliko obračunskih perioda, a povezanost sa prihodom može da se ustanovi u širem smislu ili posredno, rashodi se priznaju putem postupka systemske i razumne alokacije;

/d/ rashodi se priznaju kada izdatak ne donosi nikakve ekonomske koristi ili kada i do iznosa do kojeg buduće ekonomske koristi ne ispunjavaju uslove ili su prestale da ispunjavaju uslove za priznavanje u bilansu stanja kao sredstvo;

/e/ rashodi se priznaju i u onim slučajevima kada nastane obaveza bez istovremenog priznavanja sredstva.

3.7. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji sredstva koje se kvalifikuje čine deo nabavne vrednosti/cene koštanja tog sredstva. Drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod.

3.8. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju: prihode i rashode od kamata (nezavisno od toga da li su dospeli i da li se plaćaju ili pripisuju iznosu potraživanja ili obaveze na dan bilansiranja); prihode i rashode od kursnih razlika i ostale finansijske prihode i rashode.

3.9. Dobici i gubici

Dobici predstavljaju povećanje ekonomske koristi, a obuhvataju prihode koji se javljaju u slučaju prodaje stalne imovine po vrednosti većoj od njihove knjigovodstvene vrednosti, zatim nerealizovane dobitke po osnovu prodaje tržišnih hartija od vrednosti (u slučaju kada se vrednovanje hartija od vrednosti vrši po njihovim tržišnim vrednostima), kao i dobitke koji nastaju pri povećanju knjigovodstvene vrednosti stalne imovine usled prestanka delovanja uslova za smanjenje njihove vrednosti.

Gubici nastaju po osnovu prodaje imovine po cenama nižim od njene knjigovodstvene vrednosti, zatim po osnovu rashodovanja neotpisanih osnovnih sredstava, po osnovu šteta koje se mogu u celini ili delimično nadoknaditi od osiguravajućih društava, po osnovu primene principa impariteta (umanjenje vrednosti imovine).

3.10. Nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i oprema

Nematerijalno ulaganje je odredivo nemonetarno sredstvo bez fizičkog sadržaja:

- koje služi za obavljanje osnovne delatnosti ili se koristi u administrativne svrhe;
- koje Preduzeće kontroliše kao rezultat prošlih događaja; i
- od kojeg se očekuje priliv budućih ekonomskih koristi.

Nematerijalna ulaganja čine: licence i slična prava; ostala nematerijalna ulaganja; nematerijalna ulaganja u pripremi; avansi za nematerijalna ulaganja.

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna sredstva:

- koja Preduzeće drži kao javno dobro u opštoj upotrebi ili za pružanje usluga ili u administrativne svrhe;
- za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda i
- čija je pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke veća od prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem podatku Republičkog zavoda za statistiku.

Nabavke nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme u toku godine evidentiraju se po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost nabavljenih sredstava uvećana za sve zavisne troškove nabavke i sve troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti.

Građevinsko zemljište se iskazuje odvojeno od vrednosti nekretnine po nabavnoj vrednosti, a naknadno vrednovanje se vrši na isti način kao i za nekretnine, postrojenja i opremu.

Ne vrši se amortizacija zemljišta.

Nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

Počev od 01.01.2013. godine, sve stavke putne mreže (zemljište pod putevima, putevi, mostovi, tuneli i sl.), nakon što se priznaju kao sredstva, iskazuju se u revalorizovanom iznosu, koji izražava njihovu poštenu vrednost na dan revalorizacije, umanjenu za ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu amortizacije i ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu gubitaka zbog obezvređenja. Revalorizacija se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazani iznos ne razlikuje značajno od iznosa koji bi se utvrdio da je primenjen postupak iskazivanja po poštenoj vrednosti na dan bilansa stanja.

Kada zbog revalorizacije dođe do povećanja iskazanog iznosa sredstava, pozitivan učinak revalorizacije se iskazuje neposredno u korist sopstvenog kapitala kao revalorizaciona rezerva. Pozitivan učinak revalorizacije priznaje se kao prihod od ukidanja revalorizacionih rezervi istog sredstva do iznosa koji je jednak negativnom učinku revalorizacije istog sredstva, koji je prethodno bio priznat kao rashod.

Kada zbog revalorizacije dođe do smanjenja iskazanog iznosa sredstva, negativan učinak revalorizacije priznaje se kao rashod. Negativan učinak revalorizacije iskazuje se neposredno na teret revalorizacionih rezervi, do iznosa koji nije veći od ukupnih revalorizacionih rezervi obračunatih za to isto sredstvo.

Ukidanje revalorizacionih rezervi se vrši na kraju svake godine, odnosno realizacija revalorizacionih rezervi se vrši istovremeno sa korišćenjem puteva.

Naknadno merenje nakon početnog priznavanja za sve ostale stavke nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po troškovnom modelu, odnosno po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvređenja.

Naknadno merenje nakon početnog priznavanja nematerijalnih ulaganja vrši se po troškovnom modelu, odnosno po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvređenja.

3.11. Amortizacija

Obračun amortizacije vrši se od početka narednog meseca u odnosu na mesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom primenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava.

Osnovicu za obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme čini nabavna vrednost, odnosno cene koštanja umanjena za preostalu vrednost, odnosno revalorizovana nabavna vrednost za stavke nekretnina koje se vrednuju po fer vrednosti (putevi, tuneli, mostovi i sl.).

Preostala vrednost se procenjuje prema vrednostima na dan nabavke.

Korisni vek trajanja, odnosno amortizacione stope, preispituju se periodično i ako su očekivanja zasnovana na novim procenama značajno različita od prethodnih, obračun troškova amortizacije za tekući i budući period se koriguju.

Amortizacione stope, utvrđene na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe su:

	(%)
Građevinski objekti – zgrade	1,3
Građevinski objekti –mostovi, tuneli	2,5
Autoputevi – gornji stroj	2,5
Mag. i reg. putevi – gornji stroj	2,5
Objekti na putevima od betona i kamena	2,5
Objekti na putevima od metala	4,0
Građ.obj. niskogradnje drvene konstrukcije	5,0
Ostali građevinski objekti	10,0
Računari i pripadajuća oprema	20,0
Strojevi, alati, transport.sred. i uređaji	10,0
Telefonska i komunikaciona oprema	10,0
Klima uređaji	10,0
Kancelarijska oprema	10,0
Vozila	10,0
Nameštaj, poslovni inventar	10,0
Nematerijalna ulaganja	10,0

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe, što rezultira u odloženim porezima.

3.12. Zalihe

Zalihe robe i materijala se mere po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čine svi troškovi nabavke za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje. Troškovi nabavke zaliha obuhvataju kupovnu cenu, uvozne dažbine i druge obaveze (osim onih koje Preduzeće može naknadno da povрати od poreskih vlasti), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci. Izlaz zaliha materijala i robe se evidentira metodom prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima su u potpunosti otpisane.

3.13. Potraživanja po osnovu prodaje

Potraživanja po osnovu prodaje procenjuju se po nominalnoj vrednosti umanjenoj za procenjeni iznos nenaplativih potraživanja.

U skladu sa propisima o računovodstvu, a na osnovu opšteg akta Preduzeća vršena je ispravka vrednosti dospelih potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 180 dana od dana dospelosti za naplatu.

Ne vrši se indirektni otpis potraživanja po osnovu datih avansa za investiciona ulaganja sa dužim rokom izgradnje, odnosno za nabavku materijala za održavanje puteva u zimskom periodu koji se pravdaju u periodu do isteka zimskog održavanja puteva (so za puteve), iako je do roka za njihovu realizaciju prošlo više od 180 dana. U ovim slučajevima se ispravka vrednosti vrši na bazi procene naplativosti svakog pojedinačnog potraživanja.

Direktan otpis potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda se vrši ukoliko je nenaplativost izvesna i dokumentovana – preduzeće nije uspeo sudskim putem da izvrši njihovu naplatu i potraživanje je prethodno bilo uključeno u prihode preduzeća, kao i potraživanja kojima je istekao zakonski rok zastarelosti.

3.14. Gotovinski instrumenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visoko likvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

3.15. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja za otpremnine se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva primenom diskontne stope koja odražava kamatu na visokokvalitetne hartije od vrednosti koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za penzije biti plaćene.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se u iznosu koji odgovara najboljoj proceni rukovodstva Društva u pogledu izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima, ali se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Društvo ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima već ih obelodanjuje u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.16. Naknade zaposlenima

3.16.1. Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Društvo nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu penzionog fonda Republike Srbije. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

3.16.2. Obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Zakonom o radu („Službeni glasnik RS“ broj 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 i 75/2014, 13/2017 – odluka US, 113/2017 i 95/2018 – autetično tumačenje) i Pojedinačnim opštim aktom o radu, Društvo

je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 mesečne bruto zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, koje pri tom ne mogu biti manje od 3 mesečne prosečne bruto zarade isplaćene u Društvu u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, odnosno 3 prosečne zarade na nivou Republike, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike, ako je to za zaposlenog povoljnije.

Pored toga, Društvo je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od jedne polovine do tri prosečne mesečne zarade. Broj mesečnih zarada za jubilarne nagrade određuje se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u Društvu.

Obračun i iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu otpremnina izvršeno je korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata.

3.17. Porez na dobitak

3.17.1. Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. glasnik Republike Srbije“ br. 18/10, 101/11, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019, 153/2020 i 118/2021). Porez na dobit obračunava se po stopi od 15% na poresku osnovicu koja je prikazana u poreskom bilansu, nakon umanjena za iskorišćene poreske kredite. Oporeziva osnovica uključuje dobitak iskazan u bilansu uspeha, koji je korigovan u skladu sa poreskim propisima Republike Srbije.

Izmenama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ukinuta je mogućnost obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja (za velika i srednja pravna lica), s tim što umanjnje poreza može iznositi najviše do 33% obračunatog poreza, odnosno u visini od 40% izvršenog ulaganja (za mala pravna lica), umanjnje je do 70% obračunatog poreza, u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, najviše do 50% (za velika i srednja pravna lica), odnosno 70% (za mala pravna lica) obračunatog poreza u tom poreskom periodu, ali ne duže od 10 godina. Svi oni koji su pravo na poreski kredit stekli u 2013. godini i ranije, to pravo će koristiti u skladu sa ranijim odredbama zakona.

Gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjnje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina. Zatečeni poslovni gubici u poreskim bilansima, pre donošenja pomenutog zakona, mogu se prenositi na račun budućih dobiti u rokovima koji su važili u vreme njihovog iskazivanja.

3.17.2. Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava za sve privremene razlike između poreske osnove imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Trenutno važeće poreske stope na dan bilansa su korišćene za obračun iznosa odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do nivoa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda.

3.18. Državna davanja

Državna davanja predstavljaju pomoć države u obliku prenosa resursa Društvu po osnovu ispunjenih izvesnih uslova u prošlosti ili budućnosti koji se odnose na poslovne aktivnosti Društva, a javljaju se u vidu: subvencija, premija, regresa, dotacija i sl. Ona isključuju one oblike državne pomoći koji se ne mogu u razumnoj meri vrednosno iskazati kao i transakcije sa državom koje se ne mogu razlikovati od uobičajenih poslovnih transakcija Društva. Državna davanja se priznaju kada postoji opravdano uverenje da će se Društvo pridržavati uslova povezanih sa davanjima i da će davanje biti primljeno.

Državno davanje se priznaje kao prihod tokom perioda neophodnih za sučeljavanje, na sistematskoj osnovi, sa povezanim troškovima koje treba pokriti iz tog prihoda. Za davanja povezana sa sredstvima koja se amortizuju, priznavanje prihoda se vrši u srazmeri sa troškovima amortizacije tih sredstava.

Državno davanje koje se prima kao nadoknada za nastale rashode ili gubitke ili u svrhu pružanja direktne finansijske podrške Društvu sa kojom nisu povezani budući troškovi se priznaje kao prihod perioda u kojem se prima.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena) i
- rizik likvidnosti.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društvu u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da će jedna strana u finansijskom instrumentu, neispunjenjem svoje obaveze, prouzrokovati finansijski gubitak druge strane.

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

4.2. Tržišni rizik

Rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih cena. Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- rizika kamatne stope, i
- drugih rizika od promene cene.

4.2.1. Rizik od promene kursa stranih valuta

Valutni rizik je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznog kursa.

Valutni rizik (ili rizik od kursnih promena) se javlja kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja nije funkcionalna valuta u kojoj su oni odmereni.

4.2.2. Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik od promene kamatnih stopa je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa.

Rizik od kamatne stope se javlja kod kamatonosnih finansijskih instrumenata priznatih u bilansu stanja (na primer, krediti i potraživanja i emitovani dužnički instrumenti) i kod nekih finansijskih instrumenata koji nisu priznati u bilansu stanja (na primer, nekim obavezama po kreditima).

4.2.3. Rizik od promene cena

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju od rizika kamatne stope ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu.

Rizik od promene cena se javlja kod finansijskih instrumenata zbog promena, na primer, cena robe ili cena kapitala.

4.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća u izmirenju obaveza povezanih sa finansijskim obavezama.

5. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NAKNADNO UTVRĐENE GREŠKE

Računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanje finansijskih izveštaja za 2023. godinu u skladu su sa onima koje su primenjene u prethodnoj godini.

Materijalno značajnom greškom smatra se iznos koji je veći od 1,5% ostvarenog poslovnog prihoda u prethodnoj godini. Ukoliko je iznos greške niži, korekcija se sprovodi kroz bilans uspeha tekuće godine.

Materijalno značajni efekti promene računovodstvenih politika i naknadno utvrđenih grešaka se koriguju retroaktivno uz prilagođavanje uporednih podataka u finansijskim izveštajima, osim ako je to praktično neizvodljivo (tada se promena računovodstvene politike primenjuje prospektivno). Svaka korekcija koja iz toga proizilazi iskazuje se kao korekcija iznosa neraspoređenog dobitka na početku perioda.

6. BILANS USPEHA

6.1. Poslovni prihodi

	2023	2022.
	(Din. 000)	(Din. 000)
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu, tagovi i sl. – 604,612	218.440	156.782
Prihodi od donacija – 640	23.325.505	21.812.781
Prihodi od naknada za korišćenje puteva (putarina za domaća i strana vozila)	33.732.885	27.594.915
Prihodi iz budžeta Republike Srbije	307.870	0
Prihodi iz budžeta po drugim osnovama – Ministarstvo finansija – 65971	4.351.570	5.145.989
Ostali prihodi iz budžeta	152.828	420
Prihodi iz NIP – 65931	948.419	874.758
Prihodi od ostalih naknada za korišćenje puteva (65901,65904,65906,65907,65910,65911,65912)	682.819	609.209
Ostali prihodi – 6503	28	444
Poslovni prihodi – ukupno	63.720.364	56.217.878

Najznačajniji prihod ostvaruje se iz Naknada za upotrebu autoputeva (putarina za domaća i strana vozila) koji čini 52,94% ili RSD 33.732.505 hiljada (u 2022 godini 49,09% ili RSD 27.594.915 hiljada dinara.). Značajno je istaći da se naplata putarine vrši na oko 882.45 kilometara autoputeva, a da Preduzeće ima obavezu održavanja i razvoja putne mreže od 16.999,2 kilometara državnih puteva (IA reda – 1.080,1 kilometara, IIA reda – 7.928,3 kilometara, IB reda – 4.479,2 kilometara i IIB reda – 3.511,6 kilometara).

Sledeći po veličini je prihod koji se ostvaruje iz Budžeta RS koji čini 44,16% ili 28.137.773 hiljada dinara (u 2022 godini 47,95% ili RSD 26.958.769 hiljada dinara). Iz budžeta RS uplaćeno je 23.325.505. hiljada dinara na ime subvencija, a od strane Ministarstva finansija je uplaćeno RSD 4.351.570 hiljada dinara.

Ostvareni poslovni prihodi u 2023. godini ukazuju na povećanje od 13,34% u odnosu na poslovne prihode za prethodni obračunski period..

6.2. Nabavna vrednost prodate robe

	2023.	2022.
	(Din. 000)	(Din. 000)
Nabavna vrednost prodate robe – tagovi 501	219.090	162.378
Ukupno (50)	219.090	162.378

Trošak nabavne vrednost prodate robe nastao tokom 2023. godine iznosi RSD 219.090 hiljada (RSD 162.378 hiljada za 2022. godinu) i u odnosu na 2022. godinu predstavlja rast od 34,93%. Iskazani rast je rezultat veće prodaje tagova u odnosu na prethodnu godinu.

6.3. Troškovi materijala

	2023.	2022.
	(Din. 000)	(Din. 000)
Troškovi ostalog materijala (režijskog) – 512	219.110	187.852
Troškovi goriva i energije – 513	765.582	544.147
Troškovi rezervnih delova – 514	7.301	4.981
Ukupno (51)	991.993	736.980

S obzirom na samu delatnost Preduzeća, najveći deo troškova materijala za 2023. godinu se odnosi na utrošenu elektičnu energiju na putevima u iznosu od RSD 765.582 hiljade (što čini 77,18% utrošenog materijala) i troškove goriva (benzin i dizel gorivo) u iznosu od RSD 91.490 hiljada (što čini 9,22% utrošenog materijala).

6.4. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	2023.	2022.
	(Din. 000)	(Din. 000)
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto) – 520	2.695.669	2.418.343
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca-521	408.408	388.549
Troškovi naknada po ugovoru o delu – 522	2.879	3.395
Troškovi naknada po autorskim honorarima – 523	0	0
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima – 524	0	0
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora – 525	2.352	1.530
Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora – 526	7.423	6.533
Troškovi anagažovanja zaposlenih preko zadruga – 528	3.978	4.121
Ostali lični rashodi i naknade – 529	304.093	269.865
Ukupno 52	3.424.802	3.092.336

Ostali lični rashodi i naknade se najvećim delom odnose na naknade zaposlenima za prevoz na posao u iznosu od RSD 213.039 hiljada i za naknade na službenom putu u zemlji u iznosu od RSD 52.633 hiljada.

6.5. Troškovi amortizacije i rezervisanja

	2023.	2022.
	(Din. 000)	(Din. 000)
Troškovi amortizacije javnih puteva – 5400	13.709.934	13.657.636
Troškovi amortizacije opreme – 5401	542.201	570.890

Troškovi amortizacije poslovnih zgrada i naplat. kabina – 5402	484.642	482.024
Troškovi amortizacije krupnog alata i inventara – 5403	180	165
Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja – 5404	20.983	27.968
Troškovi amortizacije opreme za kopneni saobraćaj – 5405	137.774	112.505
Ukupno troškovi amortizacije	14.895.714	14.851.188
Troškovi rezervisanja naknada (otpremnine) – 545	19.877	13.655
Troškovi rezervisanja za sporove koji su u toku – 549	350.094	0
Ukupno troškovi rezervisanja	369.971	13.655

Troškovi amortizacije javnih puteva se odnose na putnu mrežu koja obuhvata državne puteve IA, IB reda, IIA i IIB reda koji su na osnovu Uredbe o kategorizaciji državnih puteva u nadležnosti preduzeća. Amortizacija je obračunata za gornji stroj puteva, tunele i mostove po stopama definisanim u Napomeni 3.11, dok se amortizacija za donji stroj puteva ne obračunava.

6.6. Ostali poslovni rashodi

	2023.	2022.
	(Din. 000)	(Din. 000)
Troškovi proizvodnih usluga		
Troškovi transportnih usluga – 531	131.997	112.050
Troškovi usluga na redovnom održavanju puteva i sistema naplate putarine – 532	45.097.964	38.330.078
Troškovi zakupnina – 533	52.424	47.244
Troškovi usluga koje nastaju u vezi sajamskih priredbi – 534	0	1.236
Troškovi reklame i propagande – 535	28.696	46.829
Troškovi usluga nadzora, održavanja i komunalni troškovi – 536, 539	1.465.560	1.368.981
Svega	46.776.641	39.906.418
Nematerijalni troškovi		
Troškovi neproizvodnih usluga – 550	298.900	230.440
Troškovi reprezentacije – 551	1.434	1.070
Troškovi premija osiguranja – 552	74.063	59.174
Troškovi platnog prometa – 553	316.928	105.467
Troškovi članarina – 554	7.434	7.021
Troškovi poreza – 555	1.396.766	1.339.771
Ostali nematerijalni troškovi – 559	126.737	40.967
Svega	2.222.262	1.783.910
Ukupno ostali poslovni rashodi	48.998.903	41.690.328

U toku 2023. godine za održavanje putne mreže utrošeno je 45.097.964 hiljada dinara ili 92,04% od ukupno ostvarenih ostalih poslovnih rashoda

Troškovi neproizvodnih usluga za 2023. godinu u iznosu od RSD 298.900 hiljada se najvećim delom odnose na troškove ostalih usluga održavanja autoputeva (pokretne wc kabine) u iznosu od RSD 58.185 hiljada, troškove zdravstvenih usluga u iznosu od 49.911 hiljade dinara i usluge održavanja postojećih računarskih softvera u iznosu od 46.922 dinara.

Troškovi poreza najvećim delom odnose se na interno obračunat PDV na lokalne puteve i povećani su u odnosu na prethodnu godinu usled rasta ulaganja u tekuće održavanje.

6.7. Finansijski prihodi i rashodi

	2023.	2022.
	(Din. 000)	(Din. 000)
Finansijski prihodi		
Prihodi od kamata – 662	15.603	15.119
Pozitivne kursne razlike – 663	154.011	262.515
Ostali finansijski prihodi – 669	226	195
Ukupno 66	169.840	277.829
Finansijski rashodi		
Rashodi kamata – 562	992.115	1.081.991
Negativne kursne razlike – 563	25.722	29.811
Ostali finansijski rashodi – 569	18	8
Ukupno 56	1.017.855	1.360.442

S obzirom na visoku kreditnu zaduženost Preduzeća, u 2023. godini su ostvareni rashodi po osnovu kamata 992.115 hiljada dinara i po osnovu kursnih razlika 25.722 hiljada dinara, uz istovremeno ostvarene prihode po osnovu kamata 15.603 hiljada dinara i kursnih razlika u iznosu od 154.011 hiljada dinara.

Rashodi kamata u iznosu od RSD 992.115 hiljada za 2023. godinu se odnose na rashode kamata po kreditima dobijenim iz inostranstva u iznosu od RSD 858.018 hiljada, na rashode kamata po kreditima u zemlji u iznosu od RSD 92.633 hiljada, zatezne kamate u iznosu od RSD 22.878 hiljada.

6.8. Ostali prihodi i rashodi

	2023.	2022.
	(Din. 000)	(Din. 000)
Ostali prihodi		
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme – 670	51.657	21.431
Dobici od prodaje materijala – 673	224.276	293.427
Viskovi – 674	0	0
Prihodi po osnovu otpisanih ostalih obaveza – 677	2.288	30.991
Prihodi od ukidanja dugorocnih i kratkoročnih rezervisanja – 678	0	0
Ostali nepomenuti prihodi – 679	46.581	296.649
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkorocnih fin. plasmana – 685,689	12.991	14.777
Ukupno	337.793	657.275
Ostali rashodi		
Rashodi neotpi.vrednos. i dodatni troškovi rashod.opreme – 570	38.775	49.377
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i materijala – 573	223.818	305.883
Rashodi po osnovu manjkova po popisu – 574	330	51
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja – 576	-	-
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe – 577	-	-
Ostali nepomenuti rashodi – 579	674.289	425.491
Rashodi od usklađivanja vrednosti nekretnina-582	-	-
Obezvredenje potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana – 585,589	98.148	2.015
Ukupno	1.035.360	782.817

Najveći deo ostalih prihoda u iznosu od RSD 224.276. hiljada dinara (što čini 66.39% ostalih prihoda) se odnosi na dobitke od prodaje materijala.

Ostali nepomenuti rashodi u iznosu od RSD 674.289 hiljada dinara za 2023. godinu najvećim delom se odnose na naknade po izgubljenim sudskim sporovima u iznosu od RSD 335.256 hiljada, kao i troškova sporova u iznosu od 134.852 hiljada dinara.

Obezvredjenje potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana u iznosu od RSD 97.417 hiljada za 2023. godinu se odnosi na obezvredjenje potraživanja od kupaca.

6.9. Neto dobitak/(gubitak) poslovanja koje se obustavlja, efekti/rashodi promene računovodstvene politike i ispravke grešaka iz ranijeg perioda

	2023.	2022.
	(Din. 000)	(Din. 000)
Prihodi po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne	118.437	138.201
Rashodi po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne	(253.874)	(3.562)
Ukupno 69 – 59	(135.437)	134.639

6.10. Porez na dobitak

	2023.	2022.
	(Din. 000)	(Din. 000)
Finansijski rezultat u bilansu uspeha (dobitak/gubitak pre oporezivanja)	(6.861.128)	(5.153.871)
Neto kapitalni dobici (gubici)		
Usklađivanje i korekcije rashoda u poreskom bilansu	1.067.531	988.645
Usklađivanje i korekcija prihoda u poreskom bilansu	20.195	293.046
Poreska osnovica	(5.773.402)	(3.872.180)
Umanjenje za prihode od dividendi i udela u dobiti od rezidentnih obveznika		
Umanjena poreska osnovica (Obrazac PB)	(5.773.402)	(3.872.180)
Obračunati porez (15%)	-	-
Umanjenje obračunatog poreza po osnovu poreskih podsticaja i oslobođanja	-	-
POREZ NA DOBITAK (Obrazac PDP)	-	-
Odloženi poreski rashod perioda	-	-
Odloženi poreski prihod perioda	42.185	32.039

Obračun poreza na dobitak vrši se po stopi od 15% u skladu sa poreskim propisima, odvojeno za poslovni i kapitalni podbilans. Vršiti se usklađivanje pojedinih pozicija prihoda i rashoda, a poreska osnovica se umanjuje za gubitke ranijih godina. Obračunati porez se umanjuje za poreska oslobođenja po osnovu poreskih podsticaja (poreski kredit).

7. BILANS STANJA

7.1. Nematerijalna ulaganja

	Ostala nematerijalna ulaganja	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Avansi za nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje na početku godine	252.964	214		253.178
Nove nabavke	27.763	-	-	27.763
Otuđivanje i rashodovanje	(181)	-		(181)
Stanje na kraju godine	280.546	214	-	280.760
Ispravka vrednosti				
Stanje na početku godine	90.437	-	-	90.437
Amortizacija 2022. godine	20.983	-	-	20.983
Otuđivanje i rashodovanje	(106)	-		(106)
Stanje na kraju godine	111.314	-	-	111.314
Neotpisana vrednost 31.12.2023. godine	169.232	214	-	169.446
Neotpisana vrednost 31.12.2022. godine	162.528	214	-	162.742

Ostala nematerijalna ulaganja neto sadašnje vrednosti RSD 169.232 hiljada sa stanjem na dan 31.12.2023 godine (RSD 162.528 hiljade sa stanjem na dan 31.12.2022. godine) najvećim delom se odnose na programe za računarske softvere.

7.2. Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva

	Građevinsko zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema uzeta na lizing i zakup sa pravom korišćenja preko godinu dana	Nekretnine, postrojenja, oprema u pripremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	Ukupno
Nabavna vrednost	Kto (021)	Kto (022)	Kto (023)	Kto (025)	Kto (027)	Kto (029)	
Stanje na početku godine	83.532.759	738.914.720	5.370.453	386.611	31.629.794	2.219.610	862.05.947
Direktna povećanja(nabavke)				227.555	17.557.369	479.631	18.264.555
Kapitalizacija kamate							0
Prenos sa jednog oblika na drugi	3.537631	2.639.437	316.008		(6.493.076)		0
Otuđivanje i rashodovanje		(77.372)	(58.045)				(135.417)
Revalorizacija							28.282.823
Pravdanje avansa						(1.112.896)	(1.112.896)
Ostala povećanja-smanjenja		(338.102)	1	(125.605)	(962.317)	(36.082)	(1.462.105)
Stanje na kraju godine	87.070.390	741.138.683	5.628.416	488.561	41.731.770	1.550.263	877.608.084
Ispravka vrednosti							
Stanje na početku godine	0	301.959.271	3.358.344	229.295	0	326.700	305.873.610
Revalorizacija							
Amortizacija 2022. godine		14.146.654	557.448	156.100			14.860.202
Otuđivanje i rashodovanje		(43.636)	(-53.436)				(97.072)
Ostala povećanja-smanjenja		0	0	(125.605)		(17.885)	(143.490)
Stanje na kraju godine	0	316.062.289	3.862.356	259.790	0	308.815	320.493.250
Neotpisana vrednost 31.12.2023. godine	87.070.390	425.076.394	1.766.061	228.771	41.731.770	1.241.448	557.114.834
Neotpisana vrednost 31.12.2022. godine	83.532.759	436.955.449	2.012.109	157.316	31.629.794	1.892.910	556.180.337

Najveći deo vrednosti Građevinskih objekata se odnosi na putnu mrežu koja obuhvata državne puteve IA, IB reda, IIA i IIB reda (koji uključuju zemljište, puteve, tunele i mostove) u skladu sa Uredbom o kategorizaciji državnih puteva. Državni putevi I i II reda su u skladu sa članom 3 Zakona o putevima („Sl. glasnik RS“ br. 41/2018 i 95/2018) u svojini Republike Srbije, izuzev državnih puteva, odnosno delova državnih puteva II reda koji se nalaze na teritoriji autonomne pokrajine koji su u svojini autonomne pokrajine. Preduzeće vrši ulogu upravljača nad državnim putevima.

Usklađivanje vrednosti putne mreže u poslovnim knjigama Preduzeća sa stvarnim stanjem izvršeno je prvi put u 2011. godini, po osnovu procene vrednosti putne mreže koja je izvršena od strane Instituta za puteve a.d. Beograd.

U toku 2012. godine je izvršena korekcija procene iz 2011. godine od strane Instituta za puteve a.d. Beograd, imajući u vidu činjenicu na uredbu Vlade Republike Srbije o kategorizaciji puteva broj 110-1039/2012 („Sl. glasnik RS“ br. 14/2012) kojom je izvršena nova kategorizacija puteva, i kojom državni putevi I i II reda potpadaju pod nadležnost Društva, dok regionalni i magistralni putevi prelaze u nadležnost jedinica lokalnih samouprava (opština) i Društvo nema više ingerencije i nadležnost nad njima. U skladu sa tim izvršeno je isknjiženje kompletne putne mreže, a zatim i uknjiženje nove putne mreže koja obuhvata državne puteve IA i IB reda i II reda (koji uključuju zemljište, puteve, tunele i mostove) u skladu sa korigovanim procenom, u kojoj se tada nalazio samo deo putne mreže koji je u nadležnosti Društva i kojom Društvo upravlja.

Tokom 2013. godine Vlada Republike Srbije donela je novu uredbu o kategorizaciji državnih puteva puteva („Sl.glasnik RS“ br.105/13) i uredbu o izmenama Uredbe o kategorizaciji državnih puteva („Sl.glasnik RS“ br. 119/13), na osnovu koje je izvršena ponovna procena putne mreže od strane Instituta za puteve a.d. Beograd. U skladu sa tim pod 01.01.2014. godine izvršeno je isknjiženje kompletne putne mreže, a zatim i uknjiženje nove putne mreže koja obuhvata državne puteve IA, IB reda i II reda (koji uključuju zemljište, puteve, tunele i mostove) u skladu sa korigovanim procenom, u kojoj se tada nalazio samo deo putne mreže koji je u nadležnosti Društva i kojom Društvo upravlja. Efekat korekcija ja povećanje prethodno formiranih ostalih rezervi u iznosu od RSD 82.485.056 hiljada u 2014 godini.

Tokom 2015. godine Vlada Republike Srbije donela je uredbu o izmenama Uredbe o kategorizaciji državnih puteva („Sl.glasnik RS“ br. 93/2015), na osnovu koje je izvršena ponovna procena putne mreže od strane Instituta za puteve a.d. Beograd. U skladu sa tim pod 01.01.2016. godine izvršeno je isknjiženje kompletne putne mreže, a zatim i uknjiženje nove putne mreže koja obuhvata državne puteve IA, IB reda, IIA i IIB reda (koji uključuju zemljište, puteve, tunele i mostove) u skladu sa korigovanim procenom. Efekat korekcija je povećanje prethodno formiranih ostalih rezervi od RSD 13.948.103 hiljada, u odnosu na iznos od RSD 334.776.737 hiljada formiran u prethodnom periodu.

U poslovnim knjigama JP „Putevi Srbije“ na dan 01.01.2016. godine proknjižena je procena vrednosti osnovnih sredstava na osnovu Studije o proceni vrednosti osnovnih sredstava JP „Puteva Srbije“ zavedena pod brojem 20-10754/1 od 27/12/2016 godine i Uredbe o kategorizaciji državnih puteva („Sl.glasnik RS“ br.105/13), Uredbe o izmenama Uredbe o kategorizaciji državnih puteva („Sl.glasnik RS“ br. 119/13) i Uredbe o izmenama Uredbe o kategorizaciji državnih puteva („Sl.glasnik RS br.93/15). Procenu je izvršio INSTITUT ZA PUTEVE na osnovu ugovora sa J.P. „PUTEVI SRBIJE“ broj 454-957 od 18.10.2016. godine.

U poslovnim knjigama JP „Putevi Srbije“ na dan 01.01.2021. godine proknjižena je procena vrednosti osnovnih sredstava na osnovu Izveštaja o proceni fer vrednosti zemljišta i građevinskih objekata visokogradnje i niskogradnje u koji su uključeni putno zemljište, upravne zgrade, odmaralište, putevi, mostovi i tuneli, kao i Izveštaja o proceni vrednosti putnih baza u koji su uključene nepokretnosti u sastavu putnih baza na osnovu Studije o proceni vrednosti osnovnih sredstava JP „Puteva Srbije“ zavedena pod brojem 44 od 24.05.2022 godine (naš zavodni broj 953-11057 od 24.05.2022. godine) . Procenu je izvršilo društvo Dil inženjering konsalting d.o.o., na osnovu ugovora sa J.P. „PUTEVI SRBIJE“Beograd broj 454-1481 od 09.11.2021. godine

Evidentirani iznos direktnih povećanja od RSD 304.705 hiljada se odnosi na zaključene dugoročne ugovore o zakupu poslovnog prostora i vozila na koje je Preduzeće primenilo MSFI 16 – Lizing koristeći modifikovanu retrospektivnu metodu priznavanja sredstava i obaveza sa datumom inicijalne primene počev od 1. januara 2021.

7.3. Ostali dugoročni finansijski plasmani

Ostali dugoročni finansijski plasmani odnose se na:

	2023.	2022.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Ostale dugoročne plasmane – depoziti kod banaka-048	76	76
Svega	76	76
Minus: Ispravka vrednosti	(76)	(76)
Ukupno	-	-

7.4. Zalihe

	2023.	2022.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Materijal-101	1.336	1.024
Rezervni delovi, alat i inventar-103	78.069	73.548
Roba-13	69.779	100.522
Dati avansi	933.523	1.218.264
Svega	1.082.707	1.393.358
Minus: Ispravka vrednosti rezervni delovi, alat i inventar	(75.282)	(70.633)
Minus: Ispravka vrednosti dati avansi	(41.462)	(41.527)
Ukupno	965.963	1.281.198

U okviru zaliha rezervnih delova, alata i inventara su iskazane auto – gume, alat i inventar. Za auto – gume, alat i inventar koji su stavljeni u upotrebu je formirana ispravka vrednosti (otpis 100%).

U okviru zaliha robe iskazani su uređaji za elektronsku naplatu putarine – tagovi, koji se prodaju ili putem veleprodaje ili preko mreže maloprodaje.

U 2023. godini je smanjen saldo datih avansa koji su dati dobavljačima za materijal i rezervne delove i najvećim delom za održavanje puteva.

7.5. Potraživanja

	2023.	2022.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Potraživanja po osnovu prodaje</i>		
Kupci u zemlji-204	68.447	12.644
Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca u zemlji - 20490	(151)	(151)
Svega	68.296	12.493
<i>Druga potraživanja</i>		
Potraživanja za kamatu-220	47.087	45.970
Potraživanja od zaposlenih-221	13.289	11.703
Potraživanja od državnih organa i organizacija-222	(11.754)	(11.754)
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa-224		
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju-225	176	176
Potraživanja po osnovu naknade štete-226	280.681	284.529
Ostala potraživanja-228	1.546.569	1.190.636
Minus: Ispravka vrednosti	(704.031)	(637.788)
Svega	1.172.017	884.482
Ukupno	1.240.313	896.975

Najveći deo Ostalih potraživanja se odnosi na potraživanja za putarinu po osnovu punjenja tagova od distributera, kao i na potraživanja za putarinu koja se plaća post-paid putem tagova.

Usaglašavanje potraživanja po osnovu prodaje i ostala kratkoročna potraživanja, sa stanjem na dan 31.10.2023. godine (u hiljadama dinara)																				
OPIS	Potraživanja na dan 31.10.2023. godine za koje je zahtevano usaglašavanje		Ukupna potraživanja na dan 31.10.2023. godine		Usaglašen iznos potraživanja				Neusaglašen iznos potraživanja				Bez odgovora na IOS ili vraćeni/neotvoreni iz raznih razloga				Nije poslato (većinom fizička lica)			
	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	%	Broj	%	Iznos	%	Broj	%	Iznos	%	Broj	%	Iznos	%	Broj	%
Potraživanja po osnovu prodaje GRUPA 204	65,373	14	66,062	15	4,950	7.49	2.5	16.67	145	0.22	0.5	3.33	60,965	92.28	11	73.33	2	0.00	1	6.67
Potraživanja za kamatu GRUPA 220	49,544	168	49,544	168	932	1.88	4.0	2.38	32	0.06	4	2.38	48,580	98.05	160	95.24	0	0.00	0	0.00
Potraživanja po osnovu naknada šteta GRUPA 226	280,864	136	280,864	136	6,646	2.37	3.5	2.57	95,274	27.66	16.5	12.13	178,944	69.97	116	85.29	0	0.00	0	0.00
Ostala kratkoročna potraživanja GRUPA 228	1,689,029	1,466	1,729,800	7,997	302,197	17.47	408	5.10	19,804	1.14	74	0.93	1,227,612	70.97	985	12.32	180,187	10.42	6,530	81.66
UKUPNO:	2,084,810	1,784	2,126,270	8,316	314,725	14.80	418	5.03	115,255	5.42	95	1.14	1,516,101	71.30	1272	15.30	180,189	8.47	6,531	78.54

Od ukupnog broja poslatih IOS-a, usaglašenih potraživanja je 14,80% ili vrednosno 314.725 hiljada dinara, neusaglašenih potraživanja je 5,42% ili vrednosno 115.525 hiljada dinara, a bez odgovora ili vraćeni/neotvoreni je 79,78% ili vrednosno 1.696.290 hiljada dinara.

7.6. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

	2023.	2022.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>U dinarima:</i>		
Hartije od vrednosti – gotovinski ekvivalenti-240	39.756	16.937
Tekući (poslovni) računi-241	143.330	1.719.581
Evid.račun za napl. i prenos po osn.-242	-	-
Dinarska blagajna-243	106.433	74.357
Svega	289.519	1.810.875
<i>U stranoj valuti:</i>		
Devizni račun-244	2.425	7.184
Devizna blagajna-246	27.714	17.327
Svega	30.139	24.511
Ukupno	319.658	1.835.386

Iskazana sredstva na tekućim (poslovnim) računima se odnose na sredstva društva na računima kod Uprave za trezor i na računima koji se vode kod poslovnih banaka: AIK banke, Raiffeisen banke, UniCredit banke, Banke Intesa i Poštanske štedionice.

Dinarske blagajne se odnose na blagajne putarina Beograd, Niš, Novi Sad, Ruma, Doljevac-Preševo, Dimitrovgrad, Preljina-Takovo, maloprodaja-dopuna-Beograd, maloprodaja-roba-Beograd, maloprodaja-dopuna-Novu Sad, maloprodaja-roba-Novu Sad, maloprodaja-dopuna-Čačak, maloprodaja-roba-Čačak, maloprodaja-dopuna-Niš i maloprodaja-roba-Niš.

Devizne blagajne se odnose na blagajne putarina Beograd, Niš, Novi Sad, Ruma, Doljevac-Preševo, Dimitrovgrad i Preljina-Takovo.

7.7. Porez na dodatu vrednost i AVR

	2023.	2022.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Porez na dodatu vrednost		
Potraživanja za više uplaćeni porez na dodatu vrednost-27	0	0
Ukupno	0	0
Aktivna vremenska razgraničenja		
Unapred placeni troškovi-280	134	134
Ostala aktivna vremenska razgraničenja-289	52.600	36.656
Ukupno	52.734	36.790

7.8. Odložena poreska sredstva i obaveze

Odložena poreska sredstva u iznosu od RSD 5.780 hiljada, obuhvataju iznose poreza iz dobiti koji mogu da se povrate u narednim periodima po osnovu odbitnih privremenih razlika, neiskorišćenih poreskih gubitaka i kredita. Priznaju se u meri u kojoj je verovatno da će budući oporezivi dobitak biti ostvaren.

Preduzeće je na dan 01.01.2020. godine izvršilo korekciju prihoda iz ranijih godina po osnovu prve primene MSFI 15 koju je u ukupnom iznosu od RSD 186.077 hiljada evidentiralo na dugovnoj strani konta 3500 i po ovom osnovu obračunata su odložena poreska sredstva u iznosu od RSD 27.901 hiljada. S obzirom da će napred navedeni iznos korekcije biti evidentiran u Poreskim Bilansima u narednih 5 godina počev od 2020 godine izvršeno je umanjeno odloženih poreskih sredstava u iznosu od RSD 5.580 hiljada što predstavlja jednu petinu inicijalno obračunatog iznosa odloženih poreskih sredstava.

Odložene poreske obaveze u iznosu od RSD 1.942.410 hiljada, su iznosi poreskih obaveza koji će se pojaviti u budućem periodu a posledica su poslovnih događaja koji su se desili u tekućem obračunskom periodu i obuhvataju iznose poreza na dobit koji se plaćaju u narednim periodima po osnovu oporezivih privremenih razlika.

Odložena poreska sredstva i obaveze po godinama:

	2023.	2022.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Odložena poreska sredstva	5.780	5.437
Odložena poreska sredstva – prva primena MSFI 15	5.580	11.160
Odložene poreske obaveze	(1.942.410)	(1.984.833)
Neto odložena poreska sredstva/(obaveze)	(1.931.050)	(1.968.236)

Izvršeno je prebijanje odloženih poreskih sredstava i obaveza.

7.9. Osnovni kapital

Osnovni kapital obuhvata sledeće oblike kapitala:

		2023.	2022.
	%	RSD hiljada	RSD hiljada
Državni kapital – 30	100	109.818.098	109.818.098
Ukupno		109.818.098	109.818.098

7.10. Statutarne i druge rezerve

Druge rezerve obuhvataju:

	2023.	2022.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Rezerve po osnovu korekcije greške iz ranijih godina, po osnovu korekcija vrednosti putne mreže – 322	369.092.370	370.359.470
Ukupno	369.092.370	370.359.470

U 2023. godini je došlo do umanjenja drugih rezervi u iznosu od RSD 1.267.100 hiljada, po osnovu izvršene analize investicija u toku, odnosno na bazi korekcija investicija u toku koje su u ranijim godinama trebale biti iskazane u okviru građevinskih objekata - puteva, te bi se u tom slučaju izvršenom procenom vrednosti putne mreže iskazale druge rezerve u manjem iznosu.

7.11. Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve obuhvataju:

	2023.	2022.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Revalorizacione rezerve – 330	780.609	796.679
Ukupno	780.609	796.679

7.12. Gubitak

Gubitak predstavlja ispravku vrednosti kapitala i odnosi se na:

	2023.	2022.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Gubitak ranijih godina – 350	89.378.407	84.256.575
Pokriće gubitka – 340	-	(16.071)
Gubitak tekuće godine – 351	6.818.943	5.121.833
Pokriće gubitka sa dobitkom iz ranijih godina – 350		-
	-	-
Svega	96.197.350	89.362.337

Poslovanjem u 2023. godini ostvaren je gubitak u poslovanju u iznosu od RSD 6.818.943 hiljada (RSD 5.121.833 hiljada gubitak za 2022. godinu).

7.13. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja se priznaju kada:

- društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja;
- je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze; i
- iznos obaveze može pouzdano da se izmeri.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju:

	2023.	2022.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Rezervisanja za troškove u garantnom roku		
Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava		
Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite		
Rezervisanja za troškove restrukturiranja		
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih – 404	38.538	36.249
Ostala dugoročna rezervisanja – 405	353.559	45.940
Ukupno	392.097	82.189

Stanje dugoročnih rezervisanja na dan 31.12.2023. godine iznosi RSD 392.097 hiljada i ona su povećana zbog novih rezervisanja sredstava na osnovu sudskih predmeta koji se vode protiv J.P.“PUTEVI SRBIJE“ i gde se očekuje negativan ishod.

7.14. Dugoročni krediti

Obaveze po dugoročnim kreditima dospevaju u roku dužem od godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansiranja.

	2023.	2022.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Dugoročni krediti u zemlji – 414	-	628.099
Dugoročni krediti u inostranstvu – 415	20.527,792	23.058.479
Dugoročni obaveze po osnovu lizinga – 416	117.858	29.657
Ostale dugorovne obaveze – 419	8.148	19.227
Ukupno	20.653.798	23.735.462

U narednoj tabeli je prikazana detaljna struktura dugoročnih kredita u inostranstvu:

Struktura obaveza po kreditima u inostranstvu

		2023.	2023.	2022.
	Oznaka valute	U valuti Ukupno 31.12.2023.	RSD hiljada	RSD hiljada
Naziv kreditora				
EIB, Luksenburg – 24037 – rehabilitacija 100 mostova	EUR	16.600.000,00	1.945.083	2.205.661
EIB, Luksenburg – 24036 – rehabilitacija mosta Gazela	EUR	15.566.666,67	1.824.004	2.084.428
EIB Luksemburg – 24134 – obilaznica oko Beograda (sektor A)	EUR	49.575.000,00	5.808.886	6.074.367
EIB Luksemburg – 25748 – obilaznica oko Beograda (sektor B)	EUR	34.833.333.37	4.081.551	4.249.678
EIB 37 mil.eur-proj.hitne sanacije saobraćajnica - 21386	EUR	-	-	54.751
EIB- 95mil.eur – obnova puteva.u RS.-21631	EUR	10.913.333.33	1.278.756	2.023.420
EIB- 120mil.eur –autoput Bgd-Novu Sad-22550	EUR	69.051.111.08	8.090.974	8.889.649
Evropska Banka za obnovu i razvoj, London - ugovor 36651	EUR	-	-	874.980
Ukupno			23.029.254	26.456.934

Pod 31.12.2023. godine izvršeno je usaglašavanje obaveza po dugoročnim kreditima u zemlji i inostranstvu, sa svim kreditorima u zemlji i inostranstvu.

Deo dugoročnih kredita, koji dospeva za plaćanje u 2024. godini, obračunat je i iskazan u okviru kratkoročnih finansijskih obaveza, kao tekuće dospeće dela dugoročnih obaveza.

Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne obaveze se u potpunosti odnose na tekuće dospeće dela dugoročnih kredita, kao i dela ostalih dugoročnih obaveza, koje dospevaju za plaćanje u toku 2024. godine, kao što je prikazano u narednoj tabeli:

	2023.	2022.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Deo dugoročnih kredita u zemlji koji dospevaju za plaćanje u 2024. godini-424	733.003	1.352.003
Deo dugoročnih kredita u inostranstvu zemlji koji dospevaju za plaćanje u 2024. godini-424	2.501.461	3.398.455
Deo dug.obaveza po osnovu lizing-425	111.737	109.321
Kratkoročne finansijske obaveze prema RS-429	92.731.708	88.550.546
Ukupno	96.077.909	93.410.325

Deo dugoročnih kredita u zemlji koji dospevaju za plaćanje u 2024. godini je detaljno prikazan u narednoj tabeli:

		2023.	2022.
Naziv kreditora	Oznaka valute	RSD hiljada	RSD hiljada
“Banca Intesa” a.d., Beograd-4240	USD	54.268	56.464
Banka Poštanska štedionica	EUR	678.735	1.295.539
Ukupno		733.003	1.352.003

Deo dugoročnih kredita u zemlji koji dospevaju za plaćanje u 2023. godini je detaljno prikazan u narednoj tabeli:

		2023.	2022.
Naziv kreditora	Oznaka valute	RSD hiljada	RSD hiljada
EIB, Luksenburg – 24037 – rehabilitacija 100 mostova	EUR	257.782	258.109
EIB, Luksenburg – 24036 – rehabilitacija mosta Gazela	EUR	257.782	258.109
EIB Luksemburg – 24134 – obilaznica oko Beograda (sektor A)	EUR	321.119	258.109
EIB Luksemburg – 25748 – obilaznica oko Beograda (sektor B)	EUR	208.309	162.948
EIB- 37mil.eur -proj. hitne sanacije saobraćajnica-21386	EUR	-	54.751
EIB- 95mil.eur – obnova puteva u RS.-21631	EUR	669.062	743.042
EIB- 120mil.eur –autoput Beograd-Novu Sad-22550	EUR	787.407	788.407
Evropska Banka za obnovu i razvoj, London - ugovor 36651	EUR	-	874.980
Ukupno		2.501.461	3.398.455

Kratkoročne finansijske obaveze prema Republici Srbiji u iznosu od RSD 92.731.708 hiljada sa stanjem na dan 31.12.2023. godine (RSD 88.550.546 hiljada sa stanjem na dan 31.12.2022. godine) se odnose na obaveze prema Republici Srbiji, po osnovu otplate po glavnica i kamata po kreditima od strane Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture..

U toku 2023. godine nadležno Ministarstvo je vršilo vraćanje kredita (i glavnice i kamata) prema inostranim kreditorima, EBRD i EIB.

7.15. Obaveze iz poslovanja

	2023.	2022.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze iz poslovanja		
Primljeni avansi, depoziti i kaucije - 430	146.745	201.903
Dobavljači – matična i zavisna pravna lica		
Dobavljači – ostala povezana pravna lica		
Dobavljači u zemlji - 435	5.421.403	2.134.133
Dobavljači u inostranstvu		
Ostale obaveze iz poslovanja		
Ukupno	5.568.148	2.336.036

Pod 31.12.2023. godine izvršeno je usaglašavanje obaveza prema dobavljačima u zemlji, sa svim dobavljačima Društva. Dobavljači Društva su u najvećoj meri sve domaće putarske kuće, koje se bave izgradnjom, održavanjem i rekonstrukcijom puteva u Srbiji, kao i mnogi drugi dobavljači. U narednoj tabeli prikazani su iznosi obaveza prema dobavljačima Društva:

R.Br	Naziv	Saldo
1	ORION TELEKOM	613.183
2	PZP VALJEVO	527.818
3	STRABAG OGRANAK ZAJECAR	330.870
4	SREMPUT RUMA	268.836
5	SRBIJAPUT	239.178
6	VOJVODINAPUT NOVI SAD	238.024
7	SRBIJAAUTOPUT	210.178
8	EKRET/eK-PET/Sanayi Taahhnut ve ticared limited sirketi	209.350
9	TRACE SERBIA	199.892
10	STRABAG OGRANAK PUTEVI CACAK	154.978
11	STRABAG OGRANAK PZP BEOGRAD	149.979
12	NOVI PAZAR PUT	144.562
13	TRACE GROPU HOLD PLC OGRANAK	133.606
14	KRUSEVAC PUT	128.544
15	PREDUZECE ZA PUTEVE POZAREVAC	78.197
16	VOJ-PUT SUBOTICA	77.402
17	ROAMING ELEKTRONICS DOO	75.170
18	STRABAG OGRANAK PANCEVO	69.765
19	IPSI INSTITUT DOO	60.136
20	HIDROPROJEKAT DD SAOBRACAJ	53.062
21	JV NIEVELT-CPL/NIEVELT Ingenieur GmbH consultant	50.547
22	ENP ADRIA DOO SINEZA CONSULTING	48.235
23	VOJVODINAPUT BACKAPUT	45.805
24	KOSMETPUT INZINJERING DOO	36.895
26	OSTALI	1.277.191
	UKUPNO	5.421.403

Analizom podatka na osnovu prispelih odgovora na IOS-e za 2023. godinu utvrđeno je da postoji određena neusaglašenost sa našim dobavljačima koja materijalno nije značajna i koja se uglavnom sastoji iz nepriznavanja sa njihove strane za naknadu štete.

7.16. Ostale kratkoročne obaveze

	2023.	2022.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze iz specifičnih poslova		
Ostale obaveze iz specifičnih poslova-449	35.181	35.181
Svega	35.181	35.181
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada		
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju-4500	155.113	138.936
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog-4510	17.185	15.581
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog-452	44.919	40.213
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca-453	34.197	30.614
Obaveze za neto naknade zarada po osnovu bolovanja preko 30 dana -4540	-	33
Svega	251.414	225.377
Druge obaveze		
Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja-460	311.147	358.395
Obaveze prema članovima upravnog i nadzornog odbora-464	390	339
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima-465	258	374
Ostale obaveze-469	8.583	7.353
Svega	320.378	366.461
Ukupno	606.973	627.019

Obaveze po osnovu zarada u iznosu od RSD 251.414 hiljada sa stanjem na dan 31.12.2023. godine se odnose na ukalkulisanu, a ne isplaćenu zaradu za mesec decembar 2023 godine. Isplata decembarske zarade izvršena je u potpunosti u januaru 2024. godine.

Pod 31.12.2023. godine izvršeno je ukalkulisavanje obaveza po osnovu kamata prema svim kreditorima u zemlji i inostranstvu, koje se odnose na 2023. godinu, a biće isplaćene u 2024. godini. Struktura obaveza po osnovu kamata prema bankama u zemlji sa stanjem na dan 31.12.2023. godine je detaljno prikazana u narednoj tabeli:

		2023.
Naziv kreditora	Oznaka valute	RSD hiljada
“Banca Intesa” a.d., Beograd	USD	4.466
Banka Poštanska štedionica	EUR	612
Obaveze prema dobavljačima po osnovu isporučenih proizvoda i usluga	RSD	64
EIB, Luksenburg – 24037 – rehabilitacija 100 mostova	EUR	28.784
EIB, Luksenburg – 24036 – rehabilitacija mosta Gazela	EUR	27.357
EIB, Luksemburg – 24134 – obilaznica oko Beograda (sektor A)	EUR	48.734
EIB, Luksemburg – 25748 – obilaznica oko Beograda (sektor B)	EUR	44.119
EIB – 7 miliona evra – projekat hitne sanacije saobraćajnica – 21386	EUR	-
EIB – 95 miliona evra – obnova puteva u RS – 21631	EUR	21.437
EIB – 120 miliona evra – autoput Beograd – Novi Sad – 22550	EUR	135.574
Evropska Banka za obnovu i razvoj, London – ugovor 36651	EUR	-
Ukupno		311.147

7.17. Obaveze po osnovu pdv i ostalih javnih prihoda i PVR

	2023.	2022.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze za porez na dodatu vrednost		
Obaveze za PDV po osnovu razlike obračunatog poreza na dodatu vrednost i prethodnog poreza-479	606.503	108.789
Svega	606.503	108.789
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine		
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	-	21
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine-489	319	384
Svega	319	405
Pasivna vremenska razgraničenja		
Obračunati ostali troškovi - 490	-	-
Unapred obračunati prihodi-491 (msfi-15)	1.625.851	1.705.239
Odloženi prihodi i primljene donacije-495	47.705.804	43.263.130
Ostala pasivna vremenska razgraničenja-499	1.182.558	1.530.001
Svega	50.514.213	46.498.370
Ukupno	51.121.035	46.607.564

Prilikom obračuna mesečnog iznosa PDV-a, usvojen je princip po kojem se kao odbitak koristi PDV obračunat od strane prethodnog učesnika u prometu za radove izvedene na svim putevima koji su dodeljeni preduzeću na upravljanje, uključujući i one za čije se korišćenje ne naplaćuje putarina, dok se interno obračunati PDV na lokalne puteve evidentira kao trošak preduzeća.

Odloženi prihodi i primljene donacije u iznosu od RSD 47.705.804 hiljada sa stanjem na dan 31.12.2023. godine se odnose na primljena sredstva iz NIP-a, Ministarstva za infrastrukturu, AP Vojvodine, grada Beograda, sredstva RRSP projekta i sredstva UNOPS-a. Detaljan pregled ovih odloženih prihoda i donacija je prikazan u sledećoj tabeli:

Konto	OPIS	Saldo 31.12.2023.	Saldo 31.12.2022.
		RSD hiljada	RSD hiljada
4955	Primljena sredstva iz NIP-a	10.741.627	11.133.261
4956	Primljena sredstva od Ministarstva za infrastrukturu	428.374	444.287
4958	Primljena sredstva od AP Vojvodine	453.229	338.978
4959	Primljena sredstva od grada Beograda	336.556	348.481
49511	Primljena sredstva po osnovu ino zajma za finansiranje RRSP - projekta EIB i IBRD	28.528.078	25.322.115
49512	Primljena sredstva od republike Srbije za finan. RRSP	6.013.804	4.405.224
	Ostali odloženi prihodi i donacije	1.204.136	1.270.784
	UKUPNO	47.705.804	43.263.130

Odloženi prihodi i donacije u iznosu od RSD 47.705.804 hiljada sa stanjem na dan 31.12.2023. godine za investicije u putnu mrežu, kada je iz primljenih sredstava vršena izgradnja putne mreže u Republici Srbiji, se ukidaju delimično svake godine u korist prihoda, u skladu sa troškovima amortizacije putne mreže koja je formirana od primljenih donacija, na bazi čega je ispoštovano načelo uzročnosti prihoda i rashoda u istom obračunskom periodu.

Ostala pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od RSD 778.437 hiljada sa stanjem na dan 31.12.2022 godine se odnose na sredstva koja nisu dospela za plaćanje (garancije). U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji iznosi obaveza prema dobavljačima Društva po ovom osnovu:

R.Br	Naziv	Saldo
1	RBIJAAUTOPUT	266.194
2	PZP VALJEVO	123.959
3	ORION TELEKOM	72.610
4	NOVI PAZAR	52.775
5	EKRET/eK-PET/Sanayi Taahhnut ve ticared limited sirketi	48.794
6	TRACE GROUP HOLD PLC OGRANAK	38.713
7	PZP KRAGUJEVAC DOO	34.900
8	ALPINE BAU GMBH	26.839
9	VOJVODINAPUT-ZRENJANIN ad u stecaju	24.730
10	PUTEVI UZICE	13.853
20	OSTALO	75.070
	UKUPNO	778.437

8. DRŽAVNA DODELJIVANJA

Ukupna državna davanja u 2023. godini iznose **37.738.204 hiljada** dinara i sastoje se od sredstava primljenih iz Budžeta RS u iznosu od **28.137.773 hiljada** (koja su knjižena kao poslovni prihod s obzirom da se dominantno troše na održavanje puteva). Sredstva primljena iz Budžeta RS u 2023. godini sastoje se od subvencije u iznosu od 23.325.505 hiljada dinara, Ministarstva finansija u iznosu od 4.351.570 hiljada dinara, Prihodi iz budžeta Republike Srbije u iznosu od 307.870 hiljade dinara i Prihodi od Republičke Direkcije za imovinu u iznosu od 152.828 hiljaden dinara. Preostali deo ukupnih državnih davanja je od ostalih državnih dodeljivanja u iznosu od **9.600.431** hiljade dinara (od kojih je 4.309.720 hiljada dinara su evidentirana kao kratkoročne finansijske obaveze prema Republici Srbiji, a koriste se za izgradnju putne mreže u Republici Srbiji).

Ukupan iznos ostalih kratkoročnih finansijskih obaveza JP „Putevi Srbije“ iznosi 96.077.909 hiljada dinara od kojih je 92.731.708 hiljada dinara predstavlja stanje obaveza prema Republici Srbiji po osnovu izvršenih obaveza za garantovane zajmove na dan 31.12.2023. godine. Preknjižavanje je vršeno na osnovu konsultacija sa nadležnim ministarstvima.

9. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE I POTENCIJALNA IMOVINA

IDA I IBRD ZAJMOVI - postoji potencijalna obaveza u iznosu od USD 55.321.297,39 ili Din 5.856.705 hiljada po osnovu IDA-3909 zajma, kao i IBRD-7463 zajma u iznosu od USD 47.393.929,88 ili RSD 5.017.458 hiljada, koji se koriste za puteve, ali je po Ugovorima o zajmu država u obavezi da vraća ove kredite. Međutim, postoji mogućnost da će obaveza i po ovim kreditima biti preneti sa Vlade RS na "JP Putevi Srbije", u momentu kada krediti dospeju za otplatu, što je malo verovatno s obzirom da Društvo nije u mogućnosti da redovno vraća i svoje tekuće kredite koje se nalaze iskazani u poslovnim knjigama.

SUDSKI SPOROVI

Ukupan iznos dugoročnih rezervisanja na dan 31.12.2023. godine iznosi RSD 353.559 hiljada.

U tabeli je dat prikaz najvećih nezavršenih sudskih sporova za koje su formirana dugoročna rezervisanja i odnose se na:

R.br.	Naziv tužioca	Osnov tužbe	Procena rukovodstva	Iznos rezervisanja
1.	INFRASTRUKTURA ŽELEZNICE SRBIJE	Naknada štete	Izgubljen spor	301.693
2.	SAVA OSIGURANJE	Naknada štete	Izgubljen spor	32.248
3.	JP SRBIJAŠUME	Naknada štete	Izgubljen spor	16.154

Za ostale sudske sporove koje vodimo, procenjujemo da će njihov krajnji ishod biti pozitivan, i te sudske sporove nesmatramo potencijalnim obavezama.

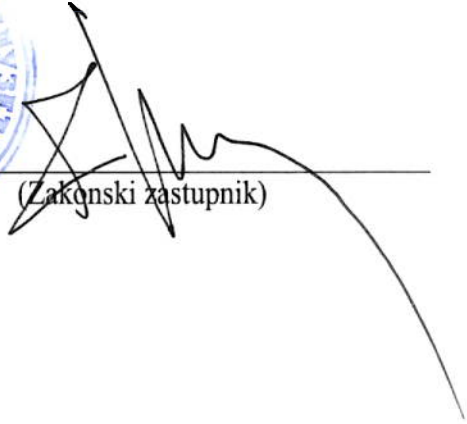
10. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji kursevi NBS primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u funkcionalnu valutu na dan 31.12.2023. i 31.12.2022. godine su bili sledeći:

	31.12.2023.	31.12.2022.
EUR	117,1737	117,3224
USD	105,8671	110,1515

(Lice odgovorno za sastavljanje napomena)

(Zakonski zastupnik)

Beograd03.2024. godine.